

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні циклової комісії гуманітарної та
соціально-економічної підготовки

(протокол № 1 від «30» 08 2023р.)

Голова циклової комісії Оксана ІВАХ

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІОЛОГІЯ»

Освітньо-професійний ступінь	«фаховий молодший бакалавр»
Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Освітньо-професійна програма	Соціальна педагогіка
Форма навчання	денна

**Силабус курсу «Соціологія»
2023-2024 навчального року**

Назва курсу	«Соціологія»
Адреса викладання курсу	вул. Туган-Барановського, 7, 79000 Львів
Циклова комісія за якою закріплена дисципліна	Гуманітарної та соціально-економічної підготовки
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 Соціальна робота, 231 Соціальна робота
Викладач курсу	Івах Оксана Стефанівна
Контактна інформація викладача	oksana_ivakh@ukr.net oksana.ivakh@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	У день викладання курсу відповідно до розкладу вул. Туган – Барановського, 7. Також проводяться он-лайн консультації на платформі Microsoft Teams. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://pedcollege.lnu.edu.ua/course/sotsiolojiya
Інформація про курс	Нормативна навчальна дисципліна вивчається здобувачами II-го курсу, спеціальності 231 Соціальна робота впродовж третього семестру в обсязі 2 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання про становлення, розвиток і функціонування суспільства, його елементів, соціальних відносин і соціальних процесів та механізми і принципи їх взаємодії.
Мета та цілі курсу	<p>Метою вивчення нормативної дисципліни: формування у студентів системи знань про соціальну систему суспільства, розуміння сутності соціології як науки, соціального життя та соціальної структури суспільства, навичок аналізу соціальних явищ і процесів, соціальної діяльності та поведінки; сприяти усвідомленню суті сучасних поглядів на сьогоденні події та явища, специфіки російсько-українських відносин в умовах російської агресії на територію України.</p> <p>Для досягнення мети виділяються такі цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дати майбутнім спеціалістам цілісне уявлення про суспільство; - озброїти студентів знаннями основних соціальних систем та інститутів, спільнот людей, процесу соціалізації і його впливу на самооцінку і поведінку особистості, законів функціонування і розвитку суспільства; - отримання студентами цілісного уявлення про російсько-українську війну 2014-2023 рр. у контексті російської політики щодо України; - виробити у майбутніх спеціалістів такий підхід до соціальної реальності, в основі якого лежить наукове знання, зокрема в умовах війни;

	<p>- навчити майбутніх педагогів розуміти, інтерпретувати і використовувати в професійній діяльності і в повсякденному житті основні теоретичні і практичні положення соціології, дані конкретно-соціологічних досліджень;</p> <p>- формувати загальну і соціологічну культуру, соціологічне мислення майбутніх спеціалістів, розвивати у них потребу в здобутті наукових знань про явища суспільного життя.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кузьменко Т.М. Соціологія. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 320 с. 2. Соціологія : навч. посібник для здобувач. вищ. юрид. освіти / Р.І. Амірова, Ю.В. Візниця, І.В. Грабовець та ін. Дніпро : ДДУВС, 2018. 176 с. 3. Соціологія: навчальний посібник для студентів для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання, що вивчають «Соціологію» / О. В. Горпинич, О. Ю. Клименко, Л. М. Москаленко, М. С. Труш, В. Ф. Ятченко Київ : ДУТ, 2019. 235 с. – URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1868_64391381.pdf 4. Соціологія : навчальний посібник / О. О. Титаренко. Київ: ВД «Дакор», 2020. 210 с. URL: https://dakor.kiev.ua/wp-content/uploads/sociologija.pdf 5. Черниш Н.Й. Соціологія: Підручник за рейтингово-модульною системою навчання.-5-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2009. 468с. <p>Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Судаков В. І., Лапіна В. В. Природні та культурні детермінанти соціальної напруженості в сучасних європейських суспільствах // Ukr. socium, 2021, 1(76): 60-68. 2. Гудзеляк І. І., Котик Л. І., Ванда І. В. Соціологія: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 95 с. 3. Кузьменко Т.М. Соціологія: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2010. К.: 320 с. URL: http://filelibsnu.at.ua/navchalno-metod/social/Sociologiya-Kuzmenko2010.pdf 4. Навчально-методичні матеріали проекту "Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність". К.: IREX в Україні, 2019-2020. 5. Практичний посібник з медіаграмотності для мультиплікаторів / за загал. Ред. В.Ф.Іванова. – Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2019. – 100 с. 6. Петінова О. Б. Соціологія: навчальний посібник / О. Б. Петінова. Одеса: Видавництво «Магістр», 2019. 260 с. 7. Пірен М.І. Загальна соціологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2014. 478с. 8. Соціологія: підручник. 3-те вид., стереотипне/ За редакцією В.М.Пічі. – Львів: “Новий Світ-2000”, 2008. 293 с. URL: http://posek.km.ua/biblioteka/%D0%A1/%..pdf 9. Історія соціології: навчальний посібник / О. А. Рахманов, С. С. Бульбенюк, Ю. М. Манелюк. Київ : КНЕУ, 2017. 279 с. <p>Інформаційні ресурси:</p> <p>Соціологія. Вікіпедія. URL: http://surl.li/aszgr</p> <p>Черниш Н. Соціологія Курс лекцій. URL:</p>

	https://fc.vseosvita.ua/001rxm-1cda.pdf Соціологічні дослідження. Вікіпедія. URL: http://surl.li/aszgy Портал: Соціологія/Інтернет-ресурси. URL: http://surl.li/aszin «П'ятихвилинка медіаграмотності». URL: https://www.youtube.com/watch?v=tMQudmwJUf8
Тривалість курсу	3 семестр, 60 год., 2 кредити.
Обсяг курсу	36 години аудиторних занять: 18 год лекційних, 18 год семінарсько-практичних год та 24 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>В результаті засвоєння навчального матеріалу студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - передумови виникнення соціології як науки; - об'єкт та предмет науки; - функції та роль соціології у житті суспільства; - основні етапи становлення соціології; - основні категорії соціології; - структуру соціологічного знання; - види соціальних спільнот та форми соціальної взаємодії; - види, етапи соціологічного дослідження та основні методи збору соціологічної інформації. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - працювати з соціально-політичною та публіцистичною літературою; - робити власні висновки та готувати доповіді, реферати з питань соціальної проблематики; - аргументовано відстоювати свою точку зору в обговоренні соціальних проблем; - грамотно та критично аналізувати та використовувати статистичні дані, документи, обробляти їх, систематизувати, класифікувати, вирізняти найбільш важливе, основне; - складати програми соціологічного дослідження конкретних об'єктів і обирати відповідний інструментарій їх реалізації; - володіти навичками соціологічного аналізу інформації. <p>Набудуть компетентності:</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>Спеціальні компетентності:</p>

	<p>СК 1. Здатність розуміти сутність, напрямки та види соціальної роботи.</p> <p>СК 2. Здатність використовувати на практиці знання нормативно-правових актів соціальної роботи і соціального забезпечення.</p> <p>СК 6. Здатність організовувати та контролювати надання соціальних послуг.</p> <p>СК 9. Здатність застосовувати сучасні технології та методи професійної діяльності.</p> <p>СК 12. Здатність дотримуватися етики професійного спілкування і стандартів соціальної роботи.</p>
Програмні результати навчання	<p>РН 3. Розв'язувати типові задачі в професійній діяльності.</p> <p>РН 5. Застосовувати етичні принципи і стандарти соціальної роботи у професійній діяльності.</p> <p>РН 8. Вести документацію з організації соціального обслуговування та допомоги, обліку та звітності.</p> <p>РН 12. Знаходити рішення для покращення соціального добробуту і соціальної безпеки громадян.</p> <p>РН 14. Планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати власну роботу і роботу інших осіб у спеціалізованому контексті.</p>
Ключові слова	Соціологія, суспільство, особистість, соціум, сім'я, молодь, культура, нація, соціальне інспектування, соціологічне дослідження.
Формат курсу	Очний (денний). Проведення лекцій, семінарсько-практичних занять і консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Подано у таблиці
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру із врахуванням поточної успішності
Пререквізити	Викладання навчальної дисципліни базується на знаннях, отриманих при вивченні дисциплін гуманітарного циклу у загальноосвітній школі, таких як «Громадянська освіта» та «Історія України» у Коледжі.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, презентації, інтерактивні вправи, практичні вправи, творчі індивідуальні та групові завдання, дискусія. Робота в системі Teams, Moodle, побудова електронного навчання як простору прояву пізнавальних ініціатив.
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, проектор, фліпчарт, інтернет-зв'язок.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів при оцінюванні знань за поточну успішність становить 100 балів. При вивченні дисципліни студентам рекомендується використовувати основну та додаткову літературу, конспект лекцій, мультимедійні навчальні матеріали.</p> <p>Поточний контроль знань студентів відбувається під час проведення семінарсько-практичних занять. Модульний контроль проводиться 2 рази впродовж семестру. Оцінювання знань за навчальною дисципліною відбувається на підставі накопичених балів за результатами поточного та підсумкового</p>

	<p>контролю всіх видів згідно зі шкалою оцінювання.</p> <p>Результат роботи студента протягом семестру складається з наступних компонентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - результатів роботи на <i>семінарських заняттях</i> (7 x 5 балів = 35 балів). Підсумкова кількість балів за роботу на семінарських заняттях визначається як сума балів, отриманих за усні чи письмові відповіді студента; - <i>двох модульних контрольних робіт</i> (2 x 25 балів = 50 балів), що проводиться за результатами вивчення частини навчального курсу (змістового модуля 1 та змістового модуля 2); - <i>самостійна робота студентів</i> упродовж семестру (макс 15 балів): <ul style="list-style-type: none"> проведення міні соціологічного дослідження (10 балів), презентація (3 бали), повідомлення, есе, (2 бали) . <p>Очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями і характеризуватимуться самостійністю суджень та вмінням робити власні висновки. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату, обману.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем, виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студент заохочується до використання також й іншої літератури, якої немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття соціології. 2. Функції соціології та її роль у житті суспільства. 3. Видатні представники соціологічної науки. 4. Структура соціологічного знання. 5. Соціальні інститути, їх види. 6. Соціологічна концепція Е.Дюркгайма. 7. Соціологічна концепція М.Вебера. 8. Соціологічна концепція марксизму та її критичний аналіз. 9. Характерні риси сучасної соціології. 10. Соціальні спільноти та їх види. 11. Функції соціології. 12. Майбутнє соціології. 13. Соціологічні ідеї представників української суспільної думки. 14. Суть термінів «людина», «індивід», «особистість», «індивідуальність». 15. Соціальна роль та соціальний статус. 16. Необхідність розвитку соціології молоді в Україні. 17. Соціологія інтернету, кіберсоціологія. 18. Соціокультурні зразки поведінки. 19. Підготовка до проведення конкретно-соціологічного

	<p>дослідження.</p> <p>20. Етапи конкретно-соціологічного дослідження.</p> <p>21. Визначення об'єкту і предмету дослідження.</p> <p>22. Поняття методу в соціології і правила визначення методів конкретно-соціологічного дослідження.</p> <p>23. Метод спостереження в соціології..</p> <p>24. Метод опитування (анкетування, інтерв'ю).</p> <p>25. Традиційне, індустріальне, постіндустріальне, інформаційне суспільства,</p> <p>26. Основні поняття соціології сім'ї.</p> <p>27. Українські вчені, які досліджували феномен нації.</p> <p>28. Типи сімейної структури.</p> <p>29. Основні елементи предмета соціології праці.</p> <p>30. Роль соціології в житті суспільства.</p>
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано після вивчення курсу

Схема курсу

Тиждень	Тема занять	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання
1.	Тема 1. Соціологія як наука про суспільство. Виникнення і становлення соціології як самостійної науки	Лекція – 2 год, самостійна робота – 1 год	01.09
2. 3.	Тема 2. Розвиток соціологічної думки на зламі XIX - поч. XX ст..	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	08.09 15.09
4.	Тема 3. Соціологія др.пол. XX - поч. XXI ст.. Майбутнє соціології.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 2 год	22.09
5.	Тема 4. Основні етапи розвитку української соціології.	Семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	29.09
6.	Тема 5. Суспільство як цілісна система.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 2 год	06.10
7.	<i>Модульна контрольна робота 1</i>	Практичне заняття – 2 год	13.10
8.	Тема 6. Соціологія особистості.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 1 год	20.10
9. 10.	Тема 7. Соціологія молоді.	Лекція – 2 год, семінарське заняття - 2 год, самостійна робота – 3 год	27.10 03.11
11.	Тема 8. Соціологія сім'ї.	Семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	10.11
12. 13.	Тема 9. Етносоціологія та соціологія нації.	Лекція – 2 год, семінарське заняття - 2 год, самостійна	17.11 24.11

		робота – 3 год	
14.	Тема 10. Соціологія культури	Лекція – 2 год, самостійна робота – 2 год	01.12
15	Тема 11. Соціологія праці та управління.	Семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 1 год	08.12
16.	Тема 12. Розробка програми соціологічного дослідження.	Лекція-2 год, самостійна робота – 3 год	15.12
17.	Тема 13. Аналіз результатів міні-соціологічних досліджень.	Семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 1 год	22.12
18.	<i>Модульна контрольна робота 2</i>	Практичне заняття – 2 год	29.12